

Mystika kraje

Druhá tvář historie je ta, která vykukuje ze zažloutlých stránek starých knih, vystupuje na světlo během vypravování pamětníků či jen tak prostě se zjeví citlivým duším, aby dala prostor pro jejich fantazii, která ruku v ruce s historickými fakty vzkřísí dávnou minulost a daruje jejím příběhům poetický nádech. Ani Huzovsko není ochuzeno o tajemné příběhy, které líčí smyšlené i skutečné události z osudů někdejších obyvatel, abychom jejich prostřednictvím našli klíč k bráně moudrosti a poučení. I zde se to jen hemží na lesních paloučcích a rozcestích čáry a kouzly neviditelných bytostí, ze skalních útesů se ozývají tajuplné hlasy strážců pokladů, na pěšinách jsou nastraženy bludné kameny, přízraky vchází lidem do spánku a skřítkové zachraňují, co se dá. I zde pohádkové bytosti vědí své a někdy i to naše. A my, abychom poznali jejich svět, musíme se naučit poslouchat ticho a vidět i to, co uniká z dosahu našeho pohledu.

Pod Obecním kopcem u Veverí se v pravé poledne objevovala stará žena, která mívala na zádech nůši plnou šišek. Mnoho z těch, kteří zde pracovali na poli, ji zahlédlo, jak se pomalým krokem šourá kolem lesa a cosi si pobrukuje. Jednou ji oslovil jistý sedlák, ona však namísto odpovědi vyhodila z nůše jednu šišku a na místě zmizela. Když se muž pro šišku sehnul, proměnila se v zlatý dukát. Od těch dob nikdy nikdo polední přízrak nespatriil, ale kdoví, kolik šišek ve zdejších lese mohlo ještě vypadnout ze stařenčiny nůše. Proto se také dlouho v tomto kraji říkávalo tomu, kdo neměl peníze: „Běž si do lesa na šišky!“

Nepříliš daleko od Huzové je vrch Zvon, na jehož úpatí mělo podle pověstí kdysi stávat město. V časech divokých válečníků museli jeho obyvatelé uprchnout do lesů, aby se zachránili před hordami cizáků, kteří plenili okolí. Ti město obsadili, ničili domy, vykrádali spíže a hodovali. Do hluku jejich bezuzdných radovánek se najednou rozezvučel zvon z věže kostela, cesty začaly pukát, domy se sesouvaly a celé město se propadlo. Za tichých letních nocí je prý dódnes slyšet v těch-

to místech tichý hlas zvonu doprovázený chechotem rozjařených přízraků.

Mezi Huzovou a Mutkovem je vchod do jedné ze štol, které údajně vedou až k Pomezí, nazývaný Gumperova díra. Místo se nachází v úzkém údolí se strmými stěnami a kdysi prý jistý muž jménem Gumper tu hledal zlatý poklad, který zde údajně ukryli páni ze Sovince v 15. století. Vstoupil do jeskyně, která se otevřela poté, co řekl zaklínací formuli. Když objevil truhlice plné zlata, zapomněl na všechno a tak dlouho se v truhlicích prohraboval, až únavou usnul. Kdy a jestli se vůbec probudil se neví, protože skála se za ním jednou provždy zavřela. Jen před vchodem zůstala ležet jeho hůl, podle níž lidé poznali, že Gumper tudy prošel na své cestě za zlatem.

Na kopci Pomezí stávala v dobách, kdy nebyl vrch ještě zarostlý, chatrč poustevníka, který však sešel z cesty víry, když neodolal pokušení svůdných čarodějek. Ty se scházely ke svým rejům na vrcholu kopce, kde vyrývaly na velké balvany kouzelné znaky, které potom poustevník údajně podle této předlohy maloval hůlkou do půdy před lidskými obydlími. Čarodějná znamení měla přivolávat na ty, před jejichž domy byla nakreslena poustevníkovou holí, neštěstí a zkázu. Proto lidé, pokud viděli tohoto obávaného muže přicházet, s křikem ho zaháněli z vesnice. Ode dne, kdy se přestal poustevník v okolních vsích objevovat, se povídalo, že ho čarodějky zaklely do jednoho z kamenů, který dodnes leží na vrcholu Pomezí.

V Arnolticích žilo v minulých dobách několik čarodějnic a lidí, podezřelých z vampyrismu. Byla to např. jistá Marie Dahlerová, která zemřela roku 1714 ve věku 100 let a po své smrti strašila místní obyvatele v podobě tříhlavé nestvůry. Následného roku ve vsi strašil zesnulý Jan Bohrlen, který musel být proto vykopán a následně spálen. Když obec Huzová dostala hrdelní právo, byla na nedalekém Šibeničním vrchu postavena šibenice, kde byly vykonávány rozsudky smrti. Mimo jiné zde byl po předchozím soudním jednání odsouzen nevinný Kryštof z Huzové za údajnou vraždu děvečky. Po vykonání ortelu se z Šibeničního vrchu ozval hlas, který volal na rychtáře, jenž zavinil Kryštofovu smrt: „Trestu neujdeš!“ Nazítrí rychtář opravdu

zemřel. Byl to hlas havrana, do něhož se vtělila Kryštofova duše, a v této podobě se prý zjevuje dodnes na střeších některých domů v širokém okolí. Kde se objeví, tam prý žije někdo, kdo neví, že po vině přichází trest.

Ve starých vyprávěních se také objevují tzv. ohnivé ženušky, které byly údajně často spatřeny v okolí kopce Líchy. Za tmavých nocí probleskovaly mezi stromy a zvaly poutníky do svých teplých náručí. Kdo neodolal jejich vábení, shořel jako troud v žáru přičarované lásky. Jedinou obranou prý bylo nosit při cestách těmito místy s sebou rozdrčenou dobromysl, kterou usušil ten, kdo byl blízký poutníkovu srdci. Mnohdy se však žádný takový člověk nenajde a to jsou právě podmínky pro čáry ohnivých ženušek, které nejenom v tomto kraji lákají všelijaké poutníky dodnes.

Ve Veverí stával na kraji vesnice prokletý dům, v němž strašili duchové. Místní obyvatelé se tomuto stavení zdaleka vyhýbali a nikdo prý neměl odvahu dům zbourat. Až jednou se nabídl jeden chasník, že dům vypálí. Když se k němu blížil s hořící pochodní, náhle protal oblohu blesk a z nebe začaly padat velké kameny, které poničily spoustu stavení a zranily několik lidí. Po chvíli vše ustalo, mračna prachu se rozplynula a po prokletém domě nebylo ani památky. Kameny lidé postupně vynesli na blízký Obecní kopec, kde prý leží dodnes a jsou cítit po spálenině.